

Statens vegvesen

Referat

Dato: 31.januar 2023
Tid: 10:00–15:30
Referent: Rigmor Thorsteinsen

Saksbehandler: Rigmor Thorsteinsen
Tlf saksbeh. 90635249
Vår dato: 16.02.2023

Kontaktmøte 1–23 – NELFO–Statens vegvesen (SVV)

Møtenr:	1–2023
Sted:	Oslo, Brynseng møterom Molde og på Teams
Møteleder:	Bente Johnsen Aase
Til stede:	NELFO: Vigdis Sværen, Vidar Låte, Andreas Strømsheim–Aamodt, Øyvind Gusland, Eirik Remo (sak 1), Kjetil Mikelborg (Teams) SVV: Bente Johnsen Aase, Petter Østli Skorem, Geir Olav Nerlien, Rigmor Thorsteinsen, Arne Valen, Inge Martin Haugen (Teams), Edvard Sandvik (forlot etter sak 3) Jon Molnes (sak 1), Kristin Aandal (sak 2 og 3) Tom Tverli (teams fram til kl. 1330)
Forfall:	Per Holmen Christensen, Trond Albrigtsen
Kopi til:	Audun Vognild, Leif Arne Stadheim, Morten Helleland, Asbjørn Ingvald Ulvan, Rune Henning Skår, Anders T Olsen, Tom Ferdinand Luther, Torgeir Strand

Punkt	Sak	Ansvar/Frist
	<p>Velkommen og gjennomgang av sakslista</p> <p>Kort presentasjon av møtedeltakerne</p> <p>Merknad til møtereferat fra møte 2–22– sak4: Forslag til prisindeks er utarbeidet sammen med Virke – ikke SSB.</p> <p>Oppfølgingspunkt fra forrige møte:</p> <p>Status om forutsigbar framkommelighet og aktivitetskalenderen:</p> <p>Relevant for entreprenørene, men foreløpig et det en del uttesting internt i SVV og opp mot VTS. Aktuelt å ta nærmere kontakt med aktuelle aktører i løpet av våren. Oppdatering neste møte.</p> <p>Forslag til endringer i kontraktsmaler:</p> <p>Fortsatt diskusjon om hvorvidt det skal legges føringer for prisregulering i kontrakter med UE: NELFO (Vigdis) mener at SVV som offentlig byggherre bør legge føringer, og at det bør kontraktsfestes prisregulering mellom HE og UE, der det finnes prisindekser. SVV (Bente) mener i utgangspunktet at det er HE som skal styre og legge til rette for UE. Spesielt i totalentreprisekontrakter er dette veldig vanskelig.</p>	SVV

	<p>NELFO (Vidar) mener at SVV har et påseansvar og kan benytte dette ansvaret til å påse at HE kompenserer UE uten å opptre for detaljert.</p> <p>UE-entrepriser: Siden SVV har mange spesielle bestemmelser i C2/C3 vil HE ofte speile kontrakten og UE får nødvendigvis ikke full kompensasjon. SVV jobber med revisjon av kontraktsmaler. Forslag vil bli sendt på høring i løpet av våren. Vurderer nærmere hvilke føringer som tas med i de nye kontraktsmalene</p> <p><i>Konsekvenser av krigen i Ukraina</i></p> <p>Status: Ulikt fra kontrakt til kontrakt – typiske innsatsfaktorer som stål og diesel har hatt stor prisvekst. Generelt er det lang leveringstid på mange produkt, eks led-skilt og halvledere, men her finnes det også ulike erstatningsprodukter.</p> <p>Det ble ikke på møtet opplyst om alvorlige konsekvenser, men generelt fører krigen til prisøkning og forsinkelser i ulike leveranser og arbeider.</p>	SVV
1	<p>HMS</p> <p><i>Eirik Remo orienterte om hvordan det jobbes i NELFO med ulike tema innen HMS – presentasjon vedlegg 1.1</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - utvikling av NELFO –Integrator. - Kort om muligheter og oppfølging av medlemsbedriftene - Mye tilsynsarbeid – NELFO har eget system for internkontroll - Litt om Styringssystem og KS-modul – krav om ISO skal hjelpe bedriftene til å dokumentere og følge opp. - FVD og HR – Elektronisk risikovurderinger og SJA <p>Utviklet en egen HMS–APP: Mulighet til å se statistikker og oversikt for de enkelte bedriftene, men ingen samla oversikt.</p> <p>Litt fra diskusjonen:</p> <p>Hvilken kultur er det i bransjen (ENT/BH) for å melde inn? Melding av strømutykker – har mange avvik. Hva skjer dersom bedriften har mange avvik? Behov for en oversikt på overordna nivå. Viktig at dette også blir etterspurt i kontraktene. Hendelser med trafikkavvikling – det er viktig at prosedyrene for arbeid på og langs ved er godt kjent. Lite registrerte elektrorelaterte hendelser – Å melde egne avvik er fortsatt vanskelig (3. partshendelser er enklere å melde)</p>	

	<p>SVV ønsker å utfordre bransjen på hvilke hendelser/type aktivitet bør vi jobbe videre med.</p> <p>Presentasjon fra SVV v/Jon Molnes vedlegg 1.2 Viste til HMS–erklæring i Statens vegvesen Påstand: HMS er en passiv rapporteringskultur. Litt om trender de siste 10 år – Er det diskutert hva trendene betyr? Nedgang og oppgang. Oversikt over hendelser K1–K5: Generelt en stor nedgang i K1 hendelser: Kan det skyldes underrapportering? Vi har en forholdsvis god kultur på egenrapportering innafor drift og vedlikehold. Menneskelig feilhandling er årsaken til 80–90 % av alle rapporterte uønska hendelser (RUH – «skulle bare»)</p> <p>Rapporterte hendelser på elektro har generelt dårlig datakvalitet. 1200 elektrohendelser er totalt meldt inn av hendelser i Statens vegvesen sine kontrakter siden 2020. Antar at det er stor underrapport. Mange av disse elektrohendelsene er meldt inn av typiske anleggsentreprenører (eks graving nær elektriske ledninger) Generelt ser vi at det oppstår en skade pr 150 000 arbeidstimer</p> <p>Litt fra diskusjonen: NELFO oppfatter det positivt at Statens vegvesen har stort fokus på rapportering av hendelser. Ønsker i større grad å få ut rapporter på det som rapporteres inn i ELRAPP. DSB– har en del oversikt over typiske el–hendelser</p> <p>Hvordan nå ut med kunnskap og læring? Har vi organisatorisk læring – gjøre det relevant og aktuelt for den enkelte.</p> <p>Alle operative enheter i Statens vegvesen har HMS–plan for sitt HMS –arbeid. Områdene har valgt ut et fokusområde fra 7 ulike tema. Flere områder har valgt arbeidsvarsling som fokusområde i 2023. Kan tas inn i sak på senere kontaktmøter.</p> <p>Vidar: SJA– er viktig for å unngå hendelser (RUH) Erfaringer fra SVV er at de ENT som kjører «morramøter» lykkes godt i HMS–arbeidet.</p>	<p>NELFO</p> <p>SVV</p>
<p>2</p>	<p>Klima og Bærekraft Orientering fra SVV v/Edvard, se presentasjon vedlegg 2. 1 Målsetting: Ta vare på det vi har – utbedre der vi må. Suksesskriterier: - Klar bestilling fra overordna nivå</p>	

- Ledelsesfokus
- Tydelige mål
- Forutsigbarhet

3 suksesshistorier fra ferge, asfalt og vegdrift.

Ferge: Utviklingskontrakter – eks. el og hydrogen

Vegdrift: Lavutslipp og logistikk. Vektig på klima og miljø i 3 eks./nye vegdriftskontrakter. Ny kontrakt DK Vestfold og

Telemark: pågår forhandlinger nå. Bransjen reagerer positivt på disse kontraktene med forhandling.

Asfalt: 90% av i 2023 kontraktene vektes på CO2.

Tror vi klarer å redusere utslipp fra asfalt med 70% innen 2030

SVV- satsing framover:

Strategisk posisjon på bærekraft

Valgt ut 5 satsingsområder – se presentasjon

For å jobbe godt med disse oppgavene er vi avhengig av gode data og innsikt samt godt og tett samarbeid med bransjen.

Arbeider med ulike handlingsplaner innafor klima

Eksempler: Avfallshåndtering og ENØK

Orientering fra NELFO v/Andreas, se presentasjon vedlegg 2.2

NELFO jobber nå strukturert med Bærekraft. Medlemsbedriftene er også en premissgiver for utvikling av teknologiske løsninger. Mange små og mellomstore bedrifter som har utfordringer, men de større bedrifter og NELFO «leder an».

En workshop blant medlemsbedrifter i 2022 resulterte i rapporten «Bærekraft i elektrobransjen» [Ny rapport: Bærekraft i elektrobransjen \(nelfo.no\)](#)

Bærekraft var også hovedtema på årskonferansen

Samarbeid med andre NHO-foreninger (tekniske entreprenører)

NHO har laget et internt bærekraftforum og utvikler felles verktøy. Dialog med skandinaviske søsterorganisasjoner.

Målsettingen er å være pådriver for å få offentlige krav som ivaretar blant annet:

- Kompetanse og kultur
- Energiomstilling og elektrifisering.
- Sirkularitet og gjenbruk (elektrobransjen – bruk og kast)
- Samarbeid – gjennom hele verdikjeden

Handlingspunkt i 2023 og felles mål – se presentasjon

Litt fra diskusjonen:

Kontrakts-krav må beskrive gjennomførbare løsninger som er transparente og etterprøvbare. Tildelingskriterier utfordrer ENT til å finne løsninger. SVV ønsker også å ta i bruk forhandlinger på

	<p>elektrodriftskontrakter. Det er viktig å gjøre levetidsvurderinger, men krav mht. levetid bør defineres bedre.</p> <p>Bransjen oppfatter SVV som seriøse og ambisiøse.</p> <p>Oppfattes som åpne for å ta i bruk nye krav og løsninger.</p> <p>Samarbeid mellom partene: Hvordan lyser vi ut?</p> <p>Påstand fra NELFO: Vi får ikke innovasjon inn ved å bruke totalentrepriser! SVV ser at totalentrepriser har noen utfordringer</p> <p>Tiltransportering av en del produkter kan være aktuelt i elektrokontrakter.</p> <p>Tunneler er en stor «energibruker» – her bør det jobbes tett med bransjen for å redusere energiforbruket. SVV har nylig opprettet et prosjekt som skal jobbe med ENØK. Leder for dette prosjektet er Tom Tveli, Teknologistab. Aktuelt tema neste møte</p> <p>NELFO mener det bør gjøres en benchmarking mellom tunneler. Innovasjon i nye tunneler – SVV ønsker å utfordre ENT mht. intelligent overvåkning. Nye kontrakter har store mengder sensorer og styringssystemer som kan være krevende å følge opp. Behov for mer enhetlig krav og styring.</p> <p>Elektrobransjen og elektrofaget i vegvesen er veldig regelstyrt, noe som kan gjøre det vanskelig å prøve ut nye løsninger</p> <p>Det pågår uttesting av ulike løsninger i ulike kontrakter – viktig å få oversikt over de ulike pilotene. SVV ser nærmere på dette og presentere en oversikt på senere møter.</p> <p>Kom opp forslag om at klimahandlingsplan for SVV tas opp på neste møte.</p>	SVV
3	<p>Konflikthåndtering og konfliktforebygging</p> <p>Det er viktig at vi har jobber videre med ulike samhandlingsprosesser og samhandlingsarenaen for å forbygge konflikter</p> <p><i>Kort innledning fra v/Inge Haugen (vedlagt presentasjon 3.1)</i></p> <p>Hva er en konflikt? Definisjon – Ofte uenighet i kontrakter uten at det blir formelle konflikter</p> <p>Kontraktene beskriver en konflikttrapp hvor konflikter skal forsøkes løst på laveste nivå. Dersom man ikke oppnår enighet på laveste nivå er det beskrevet hvordan konflikten skal behandles videre i linja og evt. ved hjelp av eksperter</p> <p>Begrep ekspert og ekspertråd (eksperttråd består i utgangspunktet av 3 personer) – I kontraktene står det at disse skal oppnevnes i</p>	

samhandlingsfasen, men i praksis blir ikke de konkrete personene oppnevnt før det oppstår en reell uenighet.

Konflikttrapp:

1. trinn: Byggemøte
2. trinn: Samarbeidsmøte – ledere skal også være med på disse møtene
3. trinn: Ekspert/ekspertråd (foreslås i samarbeidsmøte – partene blir enige om hvem) – skriftlig redegjørelse fra partene– skriftlig tilbakemelding/råd fra ekspert
4. Råd fra ekspert legges fram i samarbeidsmøte.
Samarbeidsmøte beslutter

Statens vegvesen benytter eksperter og meklere fra Norsk meklingscenter/Mekling.no [Forside | Norsk Meklingscenter](#)

NELFO v/Vigdis orienterte litt om Norsk meklingscenter

Hun sitter i styret for Norsk meklingscenter/mekling.no og har tidligere erfaring fra konflikthåndtering innafor bygg. Sitter også i standardiserings-komiteen hvor det er enighet mellom de store byggherrer og ENT-bedriftene om å forsøke å løse konfliktene på et tidligere punkt. (I NS- kontraktene: Prosjektintegreert mekling)

Norsk meklingscenter er etablert for å bistå med mekling spesielt innenfor bygg og anlegg. Formålet er at partene i utgangspunktet selv kommer til enighet. Meklingscenteret skal i samarbeid med advokatforeninga gjennomføre kurs i mekling.

Meklingscenteret kan bistå for å finne aktuell mekler.

Ekspert (avledet fra «oppmann») Eksperten skal i hovedsak ta stilling og gi råd i den enkelte konfliktsaken: Er dette innafor eller utenfor kontrakt, og vil det gi rom for godtgjørelse?

Meklingscenter skal ha oversikt og gi opplæring for meklere, samt og ha en oversikt over ekspert (i samarbeid med Standard Norge) Norsk meklingscenter er en nøytral part, og har ingen rolle i selve meklingen.

Bruk av ekspert/mekler vil ikke frata partene retten til å gå videre i rettslig løp.

Litt fra diskusjonen:

Ved utpeking av eksperter skal en i utgangspunktet benytte lista som utarbeides av mekling.no. Meklingscenteret kan bistå til å bli enig om ekspert. Tilbakemelding fra områdene i SVV om at det ikke alltid er aktuelle personer på lista. Det er mulig å benytte personer som ikke står på lista, det viktigste er at begge parter godkjenner den aktuelle eksperten. Alle kan gjerne komme med forslag til meklingscenteret for å få inn nye navn på eksperter. Det

	<p>er ikke noen omforente kriterier for kompetanse/bakgrunn til en ekspert.</p> <p>Fortsatt «skubbes» uenigheter fram til sluttoppjøret. Vi må bli flinkere til å ta tak i uenigheter og konflikter fortløpende.</p> <p>Mange diskusjoner om oppgjør og arbeidsoperasjoner i kontraktene, men de fleste diskusjoner løses i byggemøter og samarbeidsmøter.</p> <p>Hvilke erfaringer har SVV med bruk av mekling.no? Viktig at SVV gjør vurderinger og lære av de tilfellene som har vært oppe i mekling.no – oppdatering av maler.</p> <p>Det kom opp spørsmål under diskusjonen om MVA på omtvistede beløp. Det er gjort en endring i merverdiavgiftsforskriften om periodisering av mva på omtvistede beløp i forbindelse med tilvirkningskontrakter. Det er viktig at entreprenørene setter seg inn i bestemmelsen og vurderer om den gjelder deres område. Nøkkelord her er både hva som kan regnes som omtvistede krav og hva som menes med tilvirkningskontrakter.</p>	
5	<p>Informasjon fra SVV <i>Utlysninger og revisjon kontraktsmaler</i> Inge Haugen orienterte kort om utlysning av nye kontrakter. Planlagte og pågående anskaffelser Statens vegvesen</p> <p>Bente orienterte litt om status for revisjon av kontraktsmaler. Jobber nå med beskrivelse for mer enhetlige kontraktsbestemmelser på tvers av ulike kontraktsmaler (C-kap) Forslag til revidert mal vil bli sendt ut til bransjeorganisasjonene i løpet av våren. Tema også på neste møte.</p> <p><i>Overlevering/Garanti</i> Oppfølging av tema fra forrige møte. Det pågår nå et arbeid i Statens vegvesen for å forbedre rutine for overlevering og garantioppfølging. Arbeidet ledes av Utbyggingsdivisjonen, men Drift og vedlikeholdsdivisjonen er som vegeier en viktig premissleverandør i dette arbeidet. I arbeidet med forbedring av rutiner for overlevering og garanti har vi også innført begrepet Commissioning (overlevering starter når prosjektet starter.) Arbeidet er helt i startgropa og det er ikke helt avklart hvordan vi organiserer dette arbeidet.</p> <p>Geir Olav viste kort til dagens rutiner for overtakelse og testregime (fra dagens kvalitetssystem). Presentasjonen</p>	SVV

	<p>vedlegges ved referatet, men ble ikke gjennomgått i sin helhet på møtet.</p> <p>Drift og vedlikehold har nå kjøpt inn et nytt FDV-system som vil fases inn mot elektrodriftskontraktene til høsten.</p> <p>Temaet overlevering og garantioppfølging bør også tas opp på neste møte (status)</p>	
8	<p>Innspill fra Bransjen</p> <p>Ingen innspill fra NELFO utover saker på sakslista</p>	
9	<p>Eventuelt</p> <p>Oppfølging/aktuelle tema til neste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forutsigbar framkommelighet - Overlevering - Garantiperioder - forslag til prosesser - FDV - implementering oppstart fra høsten - Prisregulering. - Allmengjorte tariffavtaler - ønsker status: sak på møte 1-22 <p>Neste møte /møteplan</p> <p>Teamsmøte: 27.april - kl. 0830- 1300</p> <p>Fysisk/teams: 27. Sept. - sted avklares senere</p> <p>Teams: 7. des - kl. 0830-1200</p>	

Ve